

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

29. Elesbaan Rex sub graui pna statuit vectigalia, quæ defraudans
Dunaam Mercator non peccat mortaliter.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

Videtur bene remisisse. Ita Bonac. *de Sacram. D. 4. Q. ult. pun. 2. n. 6.* Quia ad idem sacrificium pertinent, ad quod hostia grandior. Ergo simul adesse utrasque oportet.

Resp. Eleazarum malè neglexisse adstantiū preces, & remisisse hostias paruas, cū licitè illas (oblacione earundem prius mente conceptâ) consecrare cum maiore hostia potuisset. Ita Possevinus *de offic. Curati c. 2. n. 17.* Marchinus & Megalius, quos refert & sequitur Dian. *P. 6. Tr. 6. Resol. 7.* Nam oblacio paruarum hostiarum neque ratione Sacrificij, neque vi præcepti coniungi debet cū maioris hostiæ oblacione, sed sufficit, utrasq; simul in eodem Corporali reperiri tempore Consecrationis, ut omnes iisdem verbis consecratorijs æqualiter obijciantur. Non dissentit Barthol. Gauantus *in comment. ad Rubr. Missal. Tom. 1. part. 3. tit. 10. n. 19.* Vbi hoc admittit ante præfationem; sed cur non etiam post, cū in neutro casu lex aliqua obstat?

Atque ex his patet etiam ad rationem contrariam.

XXIX. *Elesbaan Rex certo in loco Regni sui statuit vectigal, idque sub gravi pœnâ corporis & fortunarum exigit. Dunaan mercator sæpius hoc præterit, nihilque soluendo periculo se mercesque suas committit. Queritur. Vtrum Dunaan defraudando vectigal peccet mortaliter, teneaturque ad restitutionem?*

Vide-

Viderur peccare mortaliter, tenerique ad restitutionem. Ita Couarr. Syluest. Armilla, Tolet, Io. Medina, Arragon. Azor. Præpositus, Amicus, Suar. de Leg. L. 3. c. 26. & L. 5. c. 3. Bonac. D. 1. de Leg. q. 1. pun. 7. §. 2. num. 2. Diana P. 10. Tr. 15. Resol. 46. & alij plures apud hos relati.

Mouentur 1. Quia de ratione legis & præcepti est, inducere obligationem. 2. Quia leges pœnales non procedunt vniformiter, sed subinde leues, subinde graues pœnas transgressoribus imponunt, quod signum est, tenuiorem vel grauiorem culpam agnosci. 3. Quia pœna supponit culpam ex C. 2. de Constit. in 6. 4. Quia lex mixta obligat sub culpâ, ergo etiam purè pœnalis.

Resp. Dunaanum probabiliter non peccare mortaliter, nec teneri ad restitutionem. Ita Marc. Nauarr. in Manuali C. 23. à n. 15. Reginald. in praxi Tom 1. L. 15. C. 6. S. 6. num. 50. Arriaga Tom. 4. de Leg. D. 21. n. 25. Palao Tom. 1. Tr. 3. D. 1. pun. 15. n. 12. & alij, quibus supra iam Centuria I casu 48. consensimus, Probatur hoc præcipuo fundamêto, quod lex non obliget vltra intentionem & voluntatem Legislatoris in materia etiam graui. *L. non omnis. ff si certum petatur. & cap. vlt. de præbend.* Atqui Legislatores in materia purè pœnali præcipiêres, vel prohibêtes aliquid sub pœnâ externa corporis, aut fortunæ, non videntur habere

habere voluntatē obligandi ad culpam, sed tantū ad pœnam, ita vt circa obiectum versentur hypotheticè v. g. *fiat hoc, vel homo soluat talem pœnalitatem seu incommodum*: Aut sic: *si non fiat hoc, homo subeat talem pœnalitatem*. Ergo &c. Minor rationabiliter præsūmitur, & colligitur ex triplici Capite. 1. Quia hoc nunquam expresserunt, neque etiam de facto in talibus legibus exprimunt. Ergo nō videntur aliter, quàm ad pœnam obligare velle; nam qui ex duobus positis vnū tantū affirmat, alterum implicite censetur negare, vt docet Caspens, *ex L. præter ff. de iniurijs*. 2. ex communi regula, quod in dubio sit benignior interpretatio de voluntate Principis præsūmenda: item quod lex explicari debeat de minori pœnâ, quando nimirum maior non exprimitur *cap. in pœnis 49. de reg. Iuris in 6.* 3. Ex fine talium legum, qui cū temporalis tantū sit, Reipublicæ felicitas & tranquillitas non postulat peccati coram DEO reatum, sed meris pœnis sufficienter obtinetur. Confirmatur responsio ex vsu; testatur enim Caspens, quod huc vsque non sit receptum, leges pœnales ad culpam obligare.

Ad primum in Contrarium dicimus, de ratione legis esse, inducere obligationem saltem ad pœnam subeundam propter eius transgressionem, si imponatur. *Ad secundum* ad pœnam Ciuilem sufficere culpam Ciuilem.

Ad

Ad tertium Diverſitatem pœnarum non pro-
uenire ex diuerſitate culpæ moralis, ſed ciui-
lis & politicæ. *Ad quartum* Diſparitatem eſſe,
quod in lege mixta aliquid pœnis abſolutè
prohibeatur, vel præcipiatur, & deinde pri-
mùm pœna ſtatuatur in tranſgreſſores, quod
non fit in lege purè pœnali; vnde ex illa non
poſſumus colligere talem voluntatem obli-
gandi ad ſolam pœnam, ſicuti ex iſta, etſi nõ
deſint, qui culpam non agnoſcant etiam in
lege mixta, vt videre eſt apud Dian. P. I. Tr.
10. *Reſol.* 20. Non obſtat, quod Dunaan de-
fraudans veſtigalia peccet, exponendo ſe pe-
riculo tam grauis pœnæ ſubeundæ, v. g. mor-
tis, mutilationis &c. Nam obligatio cauendi
hoc malum non prouenit ex vi legis poſi-
tiuæ, ſed naturalis, quâ tenemur vitare peri-
cula mortis, vt bene Palao lo. cit. quamuis nec
ſemper peccatum ſit exponere ſe periculo ta-
li, vt communiter notant Authores.

XXX. Eppollonius Mercator iteratis ſæpius
votis obſtrinxit ſe ad omnia iniuſtè parta in qua-
druplum reſtituenda. *Quæritur.* Num reuera in
hoc caſu poſſit ſæpius ſatisfacere ex iuſtitia?

Videtur poſſe. Ita Card. de Lugo D. 1. de Iuſt.
ſect. 2. n. 27. Tum quia omnis virtus poteſt
elicere aliquos actus promotiuos perfectionis
ſolùm ex conſilio ſeu ſupererogationis, vt
vult P. Sparza de Iuſtit. Q. 1. Tum quia pro eo-
dem peccato poteſt quis ſæpius ſatisfacere, &
plura

Q